

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quibus orationes fundenda sunt. Punct. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

etur à Deo, ut eius nomen, & quicquid ipse est à nobis celebretur, & honoretur, quod præcipue fide & religione fit. In secunda expostulatur eius regnum nobis aduenire per charitatem, & gratiam. In tertia generaliter optamus divinam voluntatis confirmationem, quod est opus magnæ perfectionis & charitatis.

Tertio loco subsequuntur petitiones nostram utilitatem præcipue spectantes, quarum prima & in ordine quarta est petitio panis quotidiani. Dicimus namque Deo Patri nostro, Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: id est ea, quæ necessaria sunt ad vitam nobis concede. Quod expendens D. Chryl. hom. 18. inquit: Non petuntur periosæ vestes, nec cibi delicatissimi, sed ea solum quæ naturæ necessaria sunt. Neque enim placet Deo amplius indulgere naturæ, quam à nobis ipse necessitatibus vult exposcit. Unde infert Chryl. Quia in vno comitio & vno die ea quæ pluribus diebus consumenda erant, consumunt, non videntur consumere quæ petiunt, & quæ Deus vult concedere. Ipse enim alimentum vnius diei expostulat, & plurimorum dierum alimentum consumit. Item expostulari vult Christus alimentum pro die præsentis, vt sollicitudinem in crastinum refecaret; non enim videtur æquum sollicitudinem habere alimenti pro illis diebus quos ignoramus an simus victuri. Quod si quis vt ille dicit, qui subito mortuus est, & sepultus in inferno, in plures dies annos paratum cibum habet, quo feruore & efficacia dicere potest (inquit Chryl. dicta hom. 15.) panem nostrum quotidianum da nobis hodie: illud enim expostulatur efficaciter, quod non habetur. Ex quo videtur sequi hanc orationem cum omni sua perfectione fauere conuenire. Pauci enim inveniuntur ita à terrenis curis & sollicitudinibus mundi liberi, qui solo alimento illius die contenti sint, nihil in crastinum referunt. Sed ne hanc diuinam petitionem omnium communem coarctemus, dicendum est, non solum esse de quotidiano alimento, sed de quotidiano alimento à Deo nobis concedendo. Habere namque alimentum commune est iustis & peccatoribus: sed habere illud ex manu Dei & iuxta eius voluntatem iustis conuenit (inquit Chryl. postquam:) quia illi tantum sunt, qui iuste, pie, & sanctè acceptum à Deo consumunt. Peccatores enim & male acquirit, & peius consumunt. Et ita dici potest eum qui de iustitia acquisitum panem manducat, suam panem manducare, qui autem cum peccato alienum.

Non solum autem de materiali pane hæc petitio intelligitur à sanctis Patribus, sed etiam de pane illo Eucharistico: quod satis indicat verbum *super substantialem* appositum à Christo Domino *Matth. 6.* iuxta vulgaram translationem S. Hieronymi. Hunc ergo panem diuinum, etiam iam ex te nobis datus sit, expostulam, vt detur de facto cum fructu & effectu, ad illumque cum summa reuerentia accedamus. Petimus autem illum quotidie; non quia necesse sit illum quotidie accipere, sed quia ad illum quotidie recipiendum debemus esse dispositi, iuxta illud Ambros. *lib. de Sacram. 1.* sic viuere vt quotidie merearis accipere. Neque ex hac petitione quotidiana sequitur, quod non possit hic panis peti non solum pro præsentis die, sed etiam pro reliquis, sed id effectum est, vt nobis indicaret Christus singulis diebus agenda esse dispositionem ad hunc cælestem panem recipiendum.

Quinta petitio est de remissione peccatorum pro qua obtinenda fiducia maximam habere potest, quem Deus ita excludit vt ad eius mensuram permiserat accedere, eiusque diuino corpore sustentari. Petimus ergo remissionem peccatorum quoad culpam, & poenam: quia petitur perfecta remissio debiti, de cuius ratione est remissio culpæ & poenæ. Extenditurque hæc petitio non solum ad debita mortalia, sed venialia: quia vtraque sub debito comprehenduntur. Quod si aliquis liber ab omni peccato mortali & veniali sibi videtur esse, & à poena pro ipsis debita: adhuc non debet ab hac oratione cessare; quia timere debet non ita esse sicut ipse existimat. *2. Corinth. 4. Ecclesiastici 5. & 9.* nimisque arrogans, & præsumptus esset si se ita liberum reputaret. Sed dato quod per reuelationem cognosceret, adhuc hic debet orare; quia non pro se tantum, sed pro omnibus orat, & non solum pro remissione peccatorum, quæ commisit, sed pro remissione peccatorum faciendâ, si committantur. Adde orare pro remissione cuiuscumque penalitatis debita pro peccato commissio.

6. Subiungimus item vt nobis dimittat, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris, quod non æqualitatem denotat, sed conditionem ad remissionem. Non enim intendimus vt Deus nobis debita remittat, ea forma & mensura, qua nos debitoribus nostris remittimus. (Proh dolor quam diminuta esset remissio!) sed intendimus vt secundum suam magnam misericordiam nobis remittat debita; siquidem, & nos dimittimus omni debenti nobis, vt dixit Luc. cap. 11.

Sed quid dicendum si actualiter peccato affectus sis, & maxime peccato odij aduersus proximum: cessatne tunc debes ab hac oratione, ne videaris Deum irridere, à quo peccati remissionem postulas, cum velis non tibi remitti, postea quod in illo animo perseveraueris: insuper quæ falso allegas remissionem proximo factam, cum tamen nulla sit?

Respondet adhuc te posse & debere hanc orationem fundere, non intendendo vt Deus tibi peccata remittat absque reu-

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars I I.

tatione tuæ prauæ voluntatis, hoc enim esset sacrilegium: sed vt mutando prius tuam prauam voluntatem tibi peccata remittat. Cum vero tuæ petis tibi remitti peccatum, sicut remittis iniurias, vis dicere: sicut mihi debitum est iniurias remittere, sic peto remissionem peccati. Ad remissionem enim peccati remissio cuiuslibet iniuriæ præsupponi debet. Petis ergo vt Deus tibi remittat peccatum mutando prauam voluntatem, quam de præfenti habes; sicut etiam debet mutare prauam voluntatem & inimicitiam, quam circa proximum retines; quia hanc mutare ad remissionem peccati tibi debitum est. Adde illa verba, sicut nos dimittimus, non tam ad particularem personam quam ad Ecclesiam referuntur, vt dixit S. Thom. 2. 2. *quæst. 83. art. 16. ad 3.* Ecclesia autem cum sancta sit & pura iniurias remittit.

7. Hæc autem debita, quorum remissionem petimus, ex tentatione oriuntur: ideo subsequitur sexta petitio, & ne nos in tentationem (peccati scilicet) inducas. Cuius postulat duplex est. Primum & præcipuum ne nos permittat tentationibus peccatorum consentire: quia tunc proprie per consensum in tentationem inducimur. Secundum postulat ut, ne illis vexemur. Nam licet vexari tentationibus malum non sit; est tamen periculosum, ac proinde optimè possumus desiderare & petere à tali periculo liberari. Neque enim malè, sed potius benè egit Paulus cum à Deo postulauit vt stimulus carnis ab eo recederet, sed quia dum sumus in hoc mortali corpore absque miraculo liberi esse non possumus ab omni tentatione: tum quia formes peccati ad malum inclinat, tum quia Daemon semper, circuit quærens quem deuoret, & ex alia parte in aliquibus tentationibus parum periculi esse potest, & occasio copiosi fructus: ideo credo, nos non petere absolute nulla tentatione vexari, sed non vexari tentatione periculosa, & quæ nos ad consensum grauius inclinet, & quasi in periculo morali constituat.

8. Vltima petitio est, vt si à malo liberemur. Per malum autem non solum insidia diaboli intelliguntur, aliàs hæc petitio à præcedenti non fuisset distincta contra communem sensum Patrum distinguendum septem petitiones in hac oratione. Sed intelliguntur mala, quæ & beatitudinem retardare possunt, & nobis esse possunt nocua, etiam si temporalia sint. Quia desiderare his omnibus esse liberos bonum est. Protestamurque tali petitione nos continuò à Deo pendere.

His omnibus petitionibus additur clausula Amen, per quam indicat omnino se consentire omnibus superioribus petitionibus, illasque denudò approbare, & nouum circa illas affectum habere, vt dixit Hieron. in cap. 6. Matth. & Ambros. *Psal. 40. super illa verba. Fiat, fiat.*

PUNCTVM IV.

Quibus orationes fundendæ sunt?

1. Proponitur error nullum alium nisi Deum inuocandum esse.
2. Quæ argumta hunc errorem probent.
3. Deum vñ primum autorem solum esse inuocandum, Sanctos, vt pro nobis orent, & intercedant, & ex potestate à Deo accepta nobis beneficia conferant.
4. Probatur Deum solum, vt primum omnium bonorum autorem esse inuocandum.
5. Sanctos vt intercessores inuocandos esse.
6. Vt nobis beneficia conferant, inuocari debere.
7. Satisfit argumentis hæreticorum.
8. Animabus purgatorij nos commendare non posse vt probabilius defenditur.

1. Hæc in te est cum hæreticis controversia. Ipsi enim tenentur nullum alium præter Deum inuocandum esse. Sic docuit Eustachius Sebale Episcopus, quem refert Castro contra hæreses verbo sancti, colligiturque ex epistola synodali Concilij Gragenensis, cum damnantur, quia Basilicas Martyrum contempnabant. Hunc sequutus est Vigilantius secundum Hieronymum in libro contra eundem, & in *epist. 53.* ad Riparium successerunt huic dicti hæretici Apostolici tempore Bernard. *serm. 66. in Cantico.* Item Cathareni, & Passareni tempore Alexand. III. teste Tutcrem. *lib. 4. de Eccles. 2. p. cap. 83.* His adhæserunt VValdenfes, seu pauperes de Lugduno teste Antonino 4. p. 212. 1. *cap. 7. §. 2.* & Tritemio in *Chronol. anno 160.* Item VVbicleph, qui dicebant inutilem esse Sanctorum inuocationem, teste Thom. VValdenf. *rom. 3. de Sacram. cap. 108. & seqq.* Ac denique nostris temporibus Lutherus, & Caluinus, & alij hæretici, qui non solum ausi sunt affirmare inutilem esse Sanctorum inuocationem, sed impiam, & sacrilegam, vt potè derogantem dignitati Christi.

2. Fundamenta huius erroris esse possunt. Primum, quia nullus alius præter Deum dignus est adoratione. Ergo nullus alius præter Deum orandus est, cum oratio cultus sit religiosus. Antecedens probari potest, tum ex illo Exod. 20. *Non habebis Deos alienos coram me.* Nam qui sanctos inuocat, & orat, videtur eos, quasi Deos habere. Tum ex illo Deut. 12. *Quod præcipio tibi, hoc tantum facito Domino Deo tuo, neque addas quidquam, neque minus.*

minus. Non igitur in materia cultus licitum est addere his, quae à Deo sunt praecipua. At praecipuum non est, vt colas Sanctos, hisque ores. Ergo, tum ex illo *Matth. 6.* vbi solum ad Deum nos docuit Christus orare.

Secundo, inutilis esse videtur, ac periculosa talis oratio: tum quia nobis non constat Sanctos, quibus orationes fundimus, vere Sanctos esse, & Deum videre, & multo minus nobis constat nostras orationes praecipue mentales cognoscere, cum longe à nobis sint, facitque illud *Isa. 63.* *Abraham nesciuit nos, & Israël ignorauit nos. Tu Domine Pater noster, & Redemptor noster, & quasi solus Deus sit, qui nos cognoscat.* Ideoque *Isaia 8.* culpauerit auxilium petentes pro viuis à mortuis.

Tertio, haec inuocatio Sanctorum videtur derogare dignitati Christi. Primo, quia indicat Christum non esse voicem mediatorem Dei, & hominum contra illud *Pauli 1. Timoth. 2.* siquidem alij mediatores assumuntur. Secundo, indicat eius intercessionem esse insufficientem: nam si ipsa sufficit, vt quid Sanctorum intercessio postulari?

Quarto, videtur minus fidere de Deo, cuiusque diuina misericordia, cum tot intercessores apponas, ad illum inclinandum. Ipse enim ab aeterno decreuit quid esset facturus, neque vilius intercessione desistere potest ab eo. Item promptissimus & ad tibi benefaciendum, vt quid ergo intercessores alium?

3. Nihilominus Catholica veritas est Deum solum inuocandum esse, vt primum autorem, & causam omnium bonorum; Sanctos vero vt aduocatos & intercessores apud ipsum, vel etiam vt nobis ex potestate sibi à Deo concessa, aliqua dona conferant. Hanc conclusionem late, & eruditè defendunt aduersus haereticos nostri temporis Sanctissimus, & Doctissimus Pater Robertus Bellarm. Societatis nostrae professor, & S. R. E. Cardinalis, *lib. 1. de cultu Sanct. cap. 15.* Valen. 2. *d. disp. 6. quest. 2. pun. 7.* Suarez *lib. 1. de orat. cap. 9.* & 10. Lessius *lib. 2. cap. 37. dub. 6.* & alij apud ipsos. Triplicem partem habet conclusio. Prima est Deum nobis vt autorem bonorum omnium esse inuocandum. Secunda est Sanctos inuocandos, vt nostros patronos, & intercessores. Tertia, vt potestatem ministerialem habentem nobis conferendi aliqua bona, quas singulas, sic proba.

4. Prima ergo pars, quod Deus sub illa ratione sit solum colendus, est luce meridiana clariùs. Nam solus Deus est primum auctor, & causa totius esse, ita vt ab ipso omnia pendeant, ipse vero à nemine. Ergo solus Deus sub illa ratione orari potest. Solum inquiri potest, an possit orare Patrem, quin ores Filium, & Spiritum sanctum cum omnes ille tres personae per modum vnus principij indiuisi causa sint totius boni esse? Respondeo te non posse orare vnam personam, quin virtualiter ores omnes. Ob rationem dictam; quia scilicet in omnibus est eadem diuinitas, maiestas, & potentia. Potes tamen formaliter, & expresse dirigere orationem vni, & non alteri, ob realem inter ipsas distinctionem, quodque saepe facit Ecclesia dirigendo orationes suas Patri, ab illoque dona postulando per merita Iesu Christi, & Filij eius. Aliquando dirigit Filio specialiter, aliquando Spiritui sancto, vt in laetitia est manifestum.

Secunda pars conclusionis, pone inquam inuocati Sanctos, vt pro nobis orent, & intercedant, à variis consiliis est definita, praecipue à Trident. *sess. 25. de veneratione Sanctorum*, declarante hunc vsum à primordiis Ecclesiae originem duxisse, quod certe sufficiens erat haereticorum ora obstruere. Nam vt dixit S. August. *epist. 118. ad Ianuarium*. De eo quod tora per orbem frequentat Ecclesia disputare, an ita faciendum sit insolentissimae infamiae est.

Ratione autem Theologica euidenter probatur. Sancti, & amici Dei possunt pro nobis apud Deum efficaciter intercedere, & de facto sic intercedunt. Ergo pietè, & vtiliter eorum intercessionem postulamus. Consequentia est certa. Quia illorum intercessionem vtiliter postulamus, quae prodesse potest, si apponatur, & probabiliter speramus apponendam esse; vt humanis exemplis illustrari poterat. Antecedens proba primo exemplo Pauli qui ad *Colossen. 4. Thessal. 3.* & ad *Hebraeos 13.* & alibi, aliorum se orationibus commendauit. Ergo sensit orationes Sanctorum sibi prodesse posse: quod si hanc vtilitatem habent orationes Sanctorum, in hac vita degentium, vbi sunt miseris pleni, peccatis subiecti, de sua salute incerti; & solliciti, maiorem certe habebant, postquam hinc demigrauerint, & cum facti sint omnino secuti. Nam vt rectè ratiocinatur Hieron. *contra Vigilant. cap. 3.* Si Apostoli, & Martyres adhuc in corpore constituti possunt orare pro ceteris, quando de se adhuc debent esse solliciti, quanto magis post victorias, coronas, & triumphos, vnus homo Moyses sexcentis millibus armatarum imperat à Deo veniam, & Stephanus imitator Domini sui, & primus Martyr in Christo persecutoribus veniam deprecatur, & postquam cum Domino esse ceperint, minus valebunt? Paulus Apostolus ducentas septuaginta sex sibi dies in nauis animas condonatas, & postquam resoluta esse ceperit cum Christo tunc ora clausurus est? Abfit. Quapropter Cypranus in *sermone de Mortalitate*, inquit. Magnus illic charorum numerus expectat, frequens nos & copiosa turba desiderat iam de sua immortalitate secuti, & adhuc de nostra salute solliciti. Secundo probatur idem antecedens exemplo Angelorum, qui pro nobis orationes fundunt.

Constat ex illo *Tobiae 12.* *Quando orabas cum lacrymis, &c.* Ego (Raphael Angelus) obruli orationem tuam Deo. & *Apoec. 8.* *Data sunt ei* (scilicet Angelo) *vt daret de orationibus Sanctorum omnium, &c.* Et ascendit fumus incensorum de orationibus Sanctorum de manu Angeli coram Deo. Sed animae Sanctorum aequales sunt Angelis in statu beatitudinis; vt dicitur *Matth. 22.* & *Luc. 20.* & *Apoec. 21.* Ergo idem habent officium. Tertio proba testimonij tam veteris quam noui Testamenti. Nam *Ier. 15.* dicitur Moyses & Samuelem stetit coram Domino pro populo. Et *2. Machab. 15.* notatur Ieremiam multum orasse pro populo & vniuersa sancta ciuitate Hierusalem. Ergo signum cuius est cognouisse hos sanctos, suis orationibus populo prodesse posse. Si ergo in carcere lybii inclusi hoc poterant, quid non poterunt in patria existentes, & Deum clarè inuenientes, & summo amore prosequentes? & in *Apoec. 5.* *Quatuor animalia, & viginti quatuor seniores ceciderunt coram agno, habentes cytharas, & psalteria aurea plenas odorum, quae sunt cantus Sanctorum.* Illa autem animalia & seniores ex hominibus beatis erant, vt docent communiter expostores. Ergo homines beati suis orationibus nobis fauent. Quapropter Apostolus *Petrus epist. 2. cap. 1.* dicensur ex hoc mundo fideles consolabatur se apud Deum memoriam illorum habiturum promittens. *Dabo* (inquit) *operam, & frequenter habere vos post obitum meum, vt horum memoriam faciatis.* Quasi diceret mea intercessio faciam, vt ea, quae vos docui memoria retineatis. Maneat ergo certum, non solum Sanctos beatos suis orationibus nobis prodesse posse, sed etiam velle, cum ardentius quam in hoc mundo nos diligant.

Tertiam conclusionis partem probant continua miracula quibus Deus aliquos sanctos specialiter honorat, ratione quorum ab illis fideles beneficia expostulant. Habent enim aliqui sancti à Deo specialem potestatem sanandi infirmitates, euicendi demonia, reuocandi aliquos mortuos. Si enim dum adhuc uiuerent, illis fuit hac potestas concessa, quid mirum si ipsi in caelo existentibus concedatur? fauèque hymnus in honorem Apostolorum compositus:

*Quorum praepro subditur
Salus & languor omnium.
Sanate agros moribus
Nos redentes virtutibus.*

Quasi illis videatur concessa à Domino potestas haec omnia efficiendi. Dupliciter autem sancti hos effectus praestare possunt, primo petitione à Deo: possunt namque scire Deum haec esse effecturum si ipsi absolute petant. Quod indicant illa verba praedicti hymni:

*Nos à peccatis omnibus
Soluite iussu quasumus.*

Soluite iussu, id est, petitione. Quasi diceremus si vos pronobis oratis, & à peccatis liberari petitis, liberi erimus. 2. & specialiter possunt praestare hos effectus media potentia ministeriali, qua simul cum Deo ad illorum productionem concurrant. Hoc ergo supposito non potest non esse Deo gratissimum eorum auxilium implorare. Si quidem hac via testatur illos vt speciales sibi amicos honorare. Sanctis etiam gratissimum erit: quia sic excitantur ad vsum beneficii accepti, eorumque dignitas commendatur.

7. Argumenta haereticorum nullius sunt ponderis. Ad primum dico Deum solum dignum esse adoratione laetitia, quae consistit in recognitione humilij supremae dominij; & incretae excellentiae: at alia adoratione inferiori, quae dulcia seu hyperdulcia vocatur, qua ad virtutem obseruantiae, seu pietatis Sanctos dignos esse. Ad locum Exodi nego inuocantem Sanctos vt intercessores reputare Deos: potius enim Deo inferiores reputamus; siquidem rogamus vt apud illum pro nobis intercedant. Locus Deuteronom. tantum probat nobis licitum non esse addere diuino cultui aliquid, quod non sit ita praecipuum, vt deroget diuino praecipuo: aliàs non esset licitum colere Deum iuramento, voto, obseruatione alicuius festi, sacrificij oblatione, si praecipua non essent; quod est absurdum. Cultus ergo Sanctorum etiam in veteri testamento praecipuum non sit, quia tamen prohibitus non est, ideo licitus esse potest. Adde in veteri testamento optimè posse cultum Sanctorum, specialiter publicum prohiberi, tum ob periculum idololatriae, tum quia non erat regnum caelorum propalatum, vt ipsi Sancti in illo existentes cognoscerent orationes & deprecationes, quae ad illos fundebantur. Neque his obstat doctrina Christi Domini, qui *Matth. 6.* nos docuit ad Patrem orare, vt ad totius boni fontem; non tamen negauit ad Sanctos orandum esse tanquam nobis patronos, & aduocatos.

Ad secundum negamus inutilem esse & periculofam talem orationem. Nam si oratio est publica, non potes illum fundere ad Sanctum, qui ab Ecclesia vt talis approbatus non sit: si est priuata debet saltem tibi moraliter constare de eius beatitudine ob opinionem sanctitatis in qua mortuus est. Cetera ergo morale periculum erandi. Cum autem vires sanctos cognoscere non posse orationes nostras, praecipue mentales, negandum est. Possunt, inquam, illas à principio suae beatitudinis in Verbo cognoscere. Quid enim implicat, quod Deus cuiuslibet

beato

beato notitiam illorum, quæ ad eius statum aliquo modo pertinent, communicet, cum sui visionem communicat; ita ut tunc in Verbo videat quidquid successu temporis in illius honorem faciendum est? Quod si hic modus dicendi tibi non placet, necessitati fieri debes, Deum continuo manifestare Sanctis per specialem revelationem orationes, quæ ad illos funduntur: ne Ecclesia imprudenter & otiose cum ipsis loquatur, vtpote qui locutionem percipere non possunt. Neque contra hoc facit locus *Isa. 63*. Quia loquitur Propheta non de qualicumque cognitione; sed de cognitione approbatiua. Non enim Abraham facta illius populi approbavit, idcirco dixit Propheta illos ignorasse, sicut spontus dixit ad Virgines vanas: *Nescio vos*, id est, vos reicio, ac si nunquam cognouissem. Adde illo tempore Abraham non vidit Deum; quia clauda erat ianua regni celestis, quousque Christus Dominus illud intrauit; ac potinè non mirum si petitiones ad ipsum non fuerint delatas, neque delatas cognouerit. Cum verò *Isa. 8*. dampnatur viui auxilium à mortuis petentes, idcirco est: quia per incarnationes & superstitiones petebant, vt colligitur ex illo loco ibi: *Cum dixerint ad vos, quare à Pythiabus & à Diuinis, qui strident incantationibus suis, nunquid non populus à Deo suo requirit pro viuis à mortuis? Ad legem magis & ad testimonium, &c.*

Ad tertium negamus hanc Sanctorum inuocationem derogare dignitati Christi: & ad probationem respondeo, Sanctos non esse mediatores sicut est Christus Dominus. Nam Christus Dominus est simul Deus & homo, ac prouidè virtute propria, & non aliunde accepta mediator exiit *Timoth. 2*. Satisfecit enim pro omnibus, illisque quantum in se est Patri reconciliari, & hac ratione solus ipse vnicus & mediator exiit. Nam Sancti etiam mediatores apud Deum existant sua merita presentando, non existant mediatores in ratione propria, sed à meritis Christi accepta, à quo omnia sua merita virtutum habuerunt: neque nos Deo solutione reconciliant, sed solum intercedunt vt de facto reconciliemur. Non ergo derogant Christi dignitati. Adde Christum secundum aliquorum sententiam non exercere in cælis officium mediatoris orando pro nobis, sicut nec merendo, nec satisfaciendo, sed solum seipsum diuino Patri presentando, suæque merita & satisfactions, & orationes, & reliqua, quæ in hac vita mortali fecit, ante oculos proponendo: Sancti verò non solum pro nobis in cælo sua merita presentant, sed etiam orant. Idcirco fortè Ecclesia non postulat à Christo, vt orationes fundat apud Patrem: postulat autem id à Sanctis. Ergo diuerso modo Sancti mediatores existant ac Christus. Im etiam concedamus Christum Dominum in cælis pro nobis orare, vt communior sententia Patrum affirmat, teste *Toleto cap. 16. in Ioan. à num. 35. Maldonato ibid. & satis indicant: illa verba Ioan. 14. Ego rogabo Patrem, & alium paraclitum dabit vobis*. Vbi Dominus de oratione facienda apud Patrem post eius in cælam ascensum videtur loquutus, adhuc diuerso modo orat, ac orant Sancti; quia orat tanquam filius naturalis, reliqui vt adoptiui.

Nunquam tamen Ecclesia postulat à Christo Domino, vt apud Patrem pro nobis oret, sed postulat vt miseretur nostris: ne occasionem tribuat existimandi Christum non esse Deum, nec posse sua virtute omnia nobis concedere.

Ad secundam probationem de sufficientia meritorum Christi, quæ videbatur inuocatione Sanctorum minui; facile respondetur, dicendo nos non postulare, vt pro nobis Sancti intercedant: quia existimamus merita & intercessionem Christi nobis non sufficere; sed quia nos indignos iudicamus illius intercessionem, fauore & meritis, intercessionem Sanctorum nos disponit intendimus, & medijs illis ad ipsum accedimus. Ex quo nullo modo licet inferri minus sufficientem esse Christi intercessionem; alijs id liceret inferre ex eo, quod orationes Sanctorum in hac vita degentium expostulemus, quod non est dicendum.

Eodem modo soluitur quartum argumentum. Non enim inuocatio Sanctorum arguit minorem fiduciam de diuina bonitate, sed arguit maiorem sui submissionem, & propriam indigentiam cognitionem; & licet Deus promptissimus sit ad tibi beneficiandum: id præstat per media à sua diuina prouidentia præordinata; quorum vnum & præcipuum esse potest, vt eius amicos honores, illorumque orationibus & intercessionibus foueat.

Sed inquis an animabus purgatorij nos commendare, & ad ipsas orare possimus?

Respondeo breuiter probabilis esse nos non posse illarum orationibus commendare: sic *Sylu. V. oratio. Nauar. de orat. cap. 1. num. 22. & relato D. Thom. Palud. Alen. inclinat Suarez lib. 1. de orat. cap. 10. n. 25. in uento. num. 27. & 28. Azor. 1. p. lib. 9. cap. 30. quæst. 4. Valour. 2.2. disp. 6. quæst. 2. punct. 7. versic. Quarto certum est, & post medium ad quartam obiectionem versic. secundo dico cum August. lib. de cura pro mortuis agenda cap. 13. Ratio est, quia neque est certum ipsas ibidem existentes pro nobis orare, neque nostras orationes cognoscere. Postea autem hac incertitudine otiosum esse videtur ab illis aliquid petere, vtpote quæ non intelligunt petitionem. At qua probabilius est pro nobis orare, nostrasque orationes cognoscere media reuelatione ab Angelis custodibus sui vel nostris probabilis est ad illas posse nos orationes fundere. Sic docet Bonacina alios referens *disp. 1.**

de horis canonicis, quæst. 1. punct. 1. in fine. Quapropter (concludit Suarez supra) sententiam in hac oratione fructum & deuotionem, non esse ab illa remouendum.

PUNCTVM V.

Qui possint orare?

- 1 Nulla diuina persona quatenus talis est, orare potest.
- 2 Omnes homines viatores orare possunt.
- 3 Angeli & anima beata pro nobis orant.
- 4 Preponitur obiectio quadam & soluitur.
- 5 Pro se beati qua ratione orant.
- 6 Dammati veram orationem non possunt fundere.
- 7 An anima existens in purgatorio pro nobis orat? Resertur communis sententia, non orare.
- 8 Probabile satis est oppositum.
- 9 Satis argumentis num. 7. positis.

1 **A**liqua sunt in hoc puncto extra controuersiam. Primò, diuinas personas quatenus tales sunt orare non possunt, quia oratio est actus religionis inferioris ad superiorem, nulla autem diuina persona est alter inferior. Ergo. Tum quia non habent distinctam voluntatem, quod necessariò presupponi debebat: Dixi diuinas personas quatenus tales sunt orare non posse: vt indicarem Filium quatenus homo est ad seipsum vt Deum, & ad Patrem, & Spiritum sanctum orare posse, vt de facto sapè orauit existens in hoc mundo. Quod autem modò existens in cælo pro nobis orat, probare videtur locus ille *Ioan. 14. Ego rogabo Patrem & alium Paraclitum dabit vobis vt maneat vobiscum, & ad Hebræos 7. semper viuens ad interpellandum pro nobis*. Cùm ergo de propria interpellatione, & rogatione possit intelligi, non debet ad impropiam loquutionem reduci. Neque obstat in hac vita Christum Dominum omnia cum Patre tractasse, & pro omnibus orationes fuisse, sciuisseque pro quibus exaudiebatur, & in quibus ob eorum maliciam sua oratio sanctissima non habebat effectum. Non, inquam obstat, quominus in cælis orare non possit: quia hoc solum probat, eius orationem necessariam non esse; non tamen probat, non esse pussimam & sanctissimam, & vt talem fundi posse. Aliàs dum existit in hac vita solum semel orare debuerat. Cum & illa oratio, tunc fuit infinitæ virtutis, & efficacitatis, & optime cognouit, in quibus habitura esset effectum, & in quibus non. Si ergo non obstante hac oratione ob eius eximiam in nos charitatem sapius orationem reperit, idem in cælo nunc facere potest, & de facto facit: vt sic verus verificetur, semper pro nobis interpellate. Quod si obiectis. Ergo potero Christum orare, vt pro me quatenus homo est, ad Patrem oret; quod videtur esse contra Ecclesiæ praxim. Respondeo concedendo id fieri posse, si debita intentione fiat, & absit scandalum; quia peto quod honestum est, & quod Christus Dominus sanctissime facit. At quia datur occasio maleolis, & ignorantibus errandi, existimando Christum Dominum non esse personam diuinam, neque per se posse concedere quidquid nobis necessarium est, idcirco à tali postulatione, & oratione abstinemus.

2 Secundò certum est, omnes homines viatores orare posse, siue iusti sint, siue iniusti: debent tamen esse fideles; quia absque fide eorum oratio (de qua in presenti loquimur) non erit supernaturalis religionis actus. Nam vt dicit Paulus ad Rom. 10, *Quomodo inuocabunt, in quem non crediderunt?* quasi dicere Deum inuocare non possunt, inuocacione pertinente ad salutem, nisi prius in ipsum credant. Supposita autem fide; si iusti sunt, clarum est, orare posse; tum pro se, & pro alijs iustis, vt in iustitia continentur; tum pro peccatoribus, vt à peccato desistant. Si verò peccatores sint, orare ad Deum possunt, & debent vt eos moueat peccata relinquere. Neque ex eo, quod oratio fiat ab hoc peccatore, mala est, sed potius est bona, vtilis, & consulenda, vtpote qua solet Deus moueri ad excitandum peccatorem, vt se ad gratiam diuino auxilio innixus disponat. Aliàs peccatores non rectè dicent, *dimitte nobis debita nostra*.

3 Tertio certum est, Angelos in cælo existentes animasque beatas Deum pro nobis orare, non solum in genere, sed etiam in specie & sigillatim; aliàs Ecclesia non peteret specialem eorum intercessionem, neque specialem ad illos orationem fundere. Dupliciter autem pro nobis orant. Primò petendo à Deo, quæ vident nobis profutura ad salutem, siue ab ipsis ea petierimus, siue non. Secundò offerendo Deo nostras petitiones. Nam licet Deus optime cognouerit petitiones nostras, neque ad hunc effectum indigeat illarum à Beatis presentatione, at illi gratissimum est, quod beati pro nobis hoc officium suscipiant, orationesque nostras iam sibi presentat: as iterum presentent, & suas orationes illis adiungant.

4 Sed obieci potest aduersus hanc doctrinam beatos optime nosse, quæ Deus facturus sit ex iis, quæ illis homines proponunt à Deo petenda. Ergo petere non possunt ea, quæ sciunt Deum facturum non esse; aliàs diuinæ voluntati non essent omninò conformes. Pro us autem, quæ sciunt Deum esse facturum, superuacua videtur eorum petitio.